

Datum
2019-04-22

Ert datum
2019-02-12

Diarienummer
KS-2019/431.109
Er referens
Ju2019/00404/L4

Handläggare
Frida Ryberg
Frida.Ryberg@huddinge.se

Justitiedepartementet

Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7) - remissyttrande

Huddinge kommun är positiv till det mesta av betänkandet och är av åsikten att om dessa förslag genomförs kommer den samlade förmågan att hantera stora skogsbränder i framtiden att öka.

Något som är viktigt att lyfta för det fortsatta arbetet är att utredningen inte förklarar eller kravställer begreppet systemledning. Huddinge kommun är enig med utredningens slutsats att det är av yttersta vikt att kommunens räddningstjänst är ansluten till en fungerande systemledning för att säkra en ökad förmåga att hantera alla omfattande och komplexa insatser. För att säkerställa att det råder en ensad bild av vad en systemledning förväntas kunna klara av bör detta förtydligas.

Huddinge kommun delar utredningens uppfattning om att regionerna behöver stärkas vilket blir fallet om utredningens förslag går igenom. Vårt att poängtera är att det även fortsättningsvis är viktigt att det finns en god förmåga till nationell samordning och övertagande av räddningsinsats då det inte finns någon systemledning/region som kommer att kunna hantera de allra största händelserna självständigt. Det kommer även vara av stor vikt för de händelser som inträffar i gränsområdena ska fungera friktionsfritt.

MSB föreslås i utredningen få en större roll i bedrivandet av omfattande räddningsinsatser samt tillhandahållandet av nationella resurser. Då MSB även föreslås få ett större ansvar för tillsynen avseende kommunernas förmåga att hantera räddningsinsatser anser kommunen att det är viktigt att även se över om detta kan få konsekvenser för MSB:s oberoende ställning som tillsynsmyndighet och om det behöver göras någon förändring för att säkerställa att tillsynen är tillfyllest.

Om förslaget kommer att få några negativa ekonomiska konsekvenser för kommunerna förutsätter Huddinge kommun att staten kommer att kompensera kommunerna för detta om så blir fallet.

Beslut i detta ärende har fattats av kommunstyrelsen den 3 juni 2019 (protokollsutdrag bifogas).

Daniel Dronjak
Kommunstyrelsens ordförande

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2019-04-29

Diarienummer
KS-2019/431.109

Handläggare
Frida Ryberg
Frida.Ryberg@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7) – svar på remiss från Justitiedepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bifogad skrivelse till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 april 2019, bilaga 1, överlämnas till Justitiedepartementet som Huddinge kommuns yttrande över betänkandet Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7).

Sammanfattning

Huddinge kommun har fått betänkandet *Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7)* på remiss från Justitiedepartementet. I betänkandet presenteras resultaten av utvärderingen av de operativa räddningsinsatserna i samband med de omfattande skogsbränderna i delar av Sverige under sommaren 2018. Utredaren presenterar flera förslag på förändringar för att ta tillvara de erfarenheter som kunnat dras i utredningen.

Ärendet har gått på internremiss till Södertörns Brandförsvarsförbund (SBFF) som i sitt remissvar i allt väsentligt stödjer utredningens förslag men framhåller också några invändningar. Även natur- och byggnadsförvaltningen har fått internremissen. De har inga invändningar mot resultaten i utredningen och bedömer att det ligger utanför klimat- och stadsmiljönämndens ansvarsområde

Kommunstyrelsens förvaltning är, liksom SBFF, positiv till det mesta av betänkandet och är av åsikten att om dessa förslag genomförs kommer den samlade förmågan att hantera stora skogsbränder i framtiden att öka.

Värt att poängtera som viktigt för att kunna uppnå önskad effekt är:

1. Att begreppet systemledning bör förtydligas och kravställas. Att kommunens räddningstjänst är ansluten till en fungerade systemledning är av yttersta vikt för att säkra en ökad framtida förmåga för att hantera alla omfattande och komplexa insatser.
2. Att en fortsatt funktionell förmåga till nationell samordning och övertagande av räddningsinsats fortfarande är viktig trots att starkare regioner som mer sällan behöver stöd av andra skapas.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2019-04-29

Diarienummer
KS-2019/431.109

3. Att en lösning för att säkerställa en oberoende tillsyn, av den del som gäller att bedriva räddningsinsats enligt LSO samt tillhandahålla nationella resurser, som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) föreslås få en större roll inom.

Det är svårt att förutse om förslaget kommer att få några negativa ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Om så blir fallet förutsätter förvaltningen att staten kommer att kompensera kommunerna för detta.

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommun har fått betänkandet *Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7)* på remiss från Justitiedepartementet.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 16 augusti 2018 att tillkalla en särskild utredare för att utvärdera de operativa räddningsinsatserna i samband med de omfattande skogsbränderna i Gävleborgs, Dalarnas och Jämtlands län sommaren 2018. F.d. regiondirektören Jan-Åke Björklund förordnades till särskild utredare från och med den 20 augusti 2018. Från och med den 6 september 2018 förordnades en rad experter till hans hjälp.

Skogsbränderna i Sverige sommaren 2018 blev de mest omfattande i modern tid. Slutsatsen var att skogsbränderna i stort sett hanterades bra vilket motiverades med att inga väsentliga samhällsfunktioner skadades och att inga permanentbostäder förstördes. Dock konstateras att Sverige inte är tillräckligt väl rustat för att vi ska kunna känna oss trygga inför framtida stora och komplicerade skogsbränder.

Sammanfattning av utredningens slutsatser och förslag

Några av de viktigaste slutsatserna utredaren dragit som ligger till grund för förslag till förändringar är:

- Många aktörer agerade för långsamt eller försiktigt till en början.
- Det fanns inledningsvis brister i riskbedömningar och lägesbilden vid flera större bränder och inledningsskedet var kaosartat.
- Räddningstjänster som inte ingår i systemledning med ledningscentraler och ledningspersonal i jour har sämre förutsättningar att klara stora och komplicerade händelser.
- De kommunala handlingsprogrammen har inte tagit höjd för stora skogsbränder.
- Hjälp från frivilliga och privata aktörer kan vara bättre förberedd och organiserad.
- Risk för missförstånd finns då det inte finns en enad utformning och innebörd av befattningar, nomenklatur och märkning av kläder och utrustning mellan olika räddningstjänster.
- Utbildning och övning i skogsbrandsläckning är eftersatt.

- Systematisk bevakning av skogsbrandrisker och beredskap för hur risker ska bemötas saknas på flera håll.
- Statens tillsyn och stöd har brustit när det gäller de kommunala räddningstjänsternas förmåga vid stora och komplicerade skogsbränder.
- MSB:s befogenheter att samordna nationella resurser är otydlig.

Enligt direktiven till utredning ska Räddningstjänstutredningens förslag beaktas. Följande förslag är enligt utredaren av särskild betydelse att genomföras för att klara av omfattande skogsbränder

- Kommunernas styrdokument för räddningstjänsten – handlingsprogrammets struktur – ska likriktas för att höja kvalitén, bli mer konkreta utifrån den lokala riskbilden och möjliga att följa upp. Där måste det då visas hur stora skogsbränder ska hanteras med resurser, ledning, samverkan och övning.
- Kommunerna ska ha möjlighet att träffa avtal med andra om att göra inledande åtgärder vid en räddningsinsats.
- Ledningssystem och märkning av personalens kläder, fordon, utrustning och benämningar på befattningar likriktas genom föreskrifter.
- Kommunerna ska ha en funktion som kontinuerligt utövar övergripande ledning av räddningsverksamheten. Alla räddningstjänster måste tillhöra en ledningscentral som är bemannad dygnet runt och ingå i systemledning.
- Förslag om förändrad reglering av ledningen av räddningstjänsten, behörighetskrav för räddningschefen, bättre ledningsutbildning och förbättrad försörjning av deltidsbrandmän.
- Staten föreslås få möjlighet att förelägga kommunerna att åtgärda brister och att förelägganden, om det finns särskilda skäl, kan utfärdas vid vite. Förslaget stärker den statliga tillsynen och kan förebygga brister i beredskapen för stora skogsbränder. Räddningstjänstutredningen föreslår att MSB ska ansvara för tillsynen.
- MSB ska på nationell nivå främja att Lagen om skydd mot olyckor (LSO) följs och samordna kommunernas verksamhet när det gäller räddningstjänst.
- MSB, eller ett fåtal länsstyrelser om Försvärsberedningens och Indelningskommitténs förslag genomförs, får överta räddningstjänstverksamhet vid mycket omfattande räddningsinsatser eller om det annars finns synnerliga skäl. Med förslaget om obligatorisk anslutning till systemledning och ledningscentral ska statligt övertagande inte behöva bli aktuellt. Staten bör dock ändå ha en yttersta möjlighet till övertagande.
- MSB:s uppdrag att tillhandahålla nationella stödresurser förtydligas.

Utredaren föreslår att Räddningstjänstutredningens författningsförslag ändras dels genom att vid övertagande av ansvaret för räddningstjänst ska övertagandet kunna begränsas till en viss räddningsinsats (delvis övertagande), dels att MSB:s roll stärks genom att myndigheten ges tydligt författningsstöd för att vid allvariga olyckor inrikta och prioritera tillgängliga resurser.

Utöver utredarens förslag på ändringar ovan lämnas en rad förslag att beakta varav följande är ett urval.

- Räddningstjänsterna ska ha en systematisk bevakning av skogsbrandrisker och beredskap för hur dessa ska mötas.
- Utbildning och övning i skogsbrandsläckning ska stärkas.
- MSB ska i samverkan med räddningstjänsterna se till att det finns avtal för att säkra tillgängligheten av flygande släckningsresurser.
- Räddningstjänsterna måste agera kraftfullt i början av insatser mot skogsbränder. Ett sätt att undvika att ekonomiska aspekter utgör hinder för eller försenar användningen av t.ex. helikoptrar skulle vara att staten tillämpar reducerad självrisk vid förhöjd skogsbrandrisk.
- Räddningstjänstens arbetstidsavtal måste ses över utifrån behovet vid stora och långvariga insatser.
- MSB ska förtydliga, förenkla och göra entydigt vad som ska gälla om eldningsförbud.
- MSB och länsstyrelserna ska tillsammans med frivilligorganisationerna ge vägledning om samverkan med frivilliga.

Remissvar

Södertörns brandförsvarsförbund

Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF) stödjer i allt väsentligt utredningens förslag i sitt remissvar (bilaga 3), men framhåller också några invändningar. SBFF:s åsikt är att om utredningens förslag genomförs kommer den samlade förmågan att hantera stora skogsbränder att öka.

SBFF vill poängtera följande för att önskad effekt ska kunna uppnås:

1. Begreppet systemledning bör förtydligas och kravställas. Att kommunens räddningstjänst är ansluten till en fungerande systemledning är av yttersta vikt för att säkra en ökad framtida förmåga för att hantera alla omfattande och komplexa insatser. Systemledning måste då minst kunna hantera en rad olika analys och samverkansuppgifter samt ha dedikerad personal för denna typ av arbetsuppgifter.
2. Om utredningens förslag går igenom kommer starkare regioner som mer sällan behöver stöd av andra att skapas. Samverkan och förmågan till samarbete mellan olika regionala systemledningar måste ändå ha mycket hög funktionalitet.
3. En fungerande tillsynsverksamhet över området räddningsinsats måste säkras. MSB föreslås få en större roll i bedrivandet av omfattande räddningsinsatser samt tillhandahållandet av nationella resurser samtidigt som de föreslås få en större roll i tillsynandet av kommunernas förmåga att hantera räddningsinsats. Det bör övervägas att inrätta en särskild myndighet med ansvar för tillsyn över samtliga myndigheter med ansvar att bedriva räddningsinsats enligt LSO, alternativt utse en befintlig myndighet som inte själv är föremål för tillsynen.

Datum
2019-04-29

Diarienummer
KS-2019/431.109

Natur- och byggnadsförvaltningen

Natur- och byggnadsförvaltningen bedömer att utredningens förslag till ändringar i Räddningstjänstutredningens författningsförslag är väl genomtänkta. Förvaltningen ställer sig också bakom de rekommendationer som presenterats vilka ligger utöver författningsförslaget.

I övrigt föreslår förvaltningen att nämnden avstår från att lämna ytterligare synpunkter eftersom det ligger utanför klimat- och stadsmiljönämndens ansvarsområde.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning är, liksom SBFF, positiv till det mesta av betänkandet och är av åsikten att om dessa förslag genomförs kommer den samlade förmågan att hantera stora skogsbränder i framtiden att öka.

För att förslagen i utredningen ska kunna uppnå önskad effekt vill förvaltningen betona följande:

1. Begreppet systemledning bör förtydligas och kravställas. Att kommunens räddningstjänst är ansluten till en fungerade systemledning är av yttersta vikt för att säkra en ökad framtida förmåga för att hantera alla omfattande och komplexa insatser.
2. En fortsatt funktionell förmåga till nationell samordning och övertagande av räddningsinsats är fortfarande viktig trots att starkare regioner som mer sällan behöver stöd av andra skapas.
3. Det behöver säkerställas en oberoende tillsyn av den del som gäller att bedriva räddningsinsats enligt LSO samt tillhandahålla nationella resurser som MSB föreslås få en större roll inom.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Det är svårt att förutse om förslaget kommer att få några negativa ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Om så blir fallet förutsätter förvaltningen att staten kommer att kompensera kommunerna för detta.

Camilla Broo
Kommundirektör

Toralf Nilsson
Kanslidirektör

Frida Ryberg
Säkerhetschef

Datum
2019-04-29

Diarienummer
KS-2019/431.109

Bilagor

- Bilaga 1. Förslag till remissyttrande
- Bilaga 2. Remittering av betänkandet Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7)
- Bilaga 3. Södertörns brandförsvarsförbunds remissvar
- Bilaga 4. Klimat – och stadsmiljönämndens remissvar

Beslutet delges

Justitiedepartementet
Södertörns Brandförsvarsförbund

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

3 juni 2019

Paragraf

§ 21

Diarienummer KS-2019/431.109

Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7) – svar på remiss från Justitiedepartementet

Kommunstyrelsens beslut

Bifogad skrivelse till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 april 2019, bilaga 1, överlämnas till Justitiedepartementet som Huddinge kommuns yttrande över betänkandet Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7).

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Huddinge kommun har fått betänkandet Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7) på remiss från Justitiedepartementet. I betänkandet presenteras resultaten av utvärderingen av de operativa räddningsinsatserna i samband med de omfattande skogsbränderna i delar av Sverige under sommaren 2018. Utredaren presenterar flera förslag på förändringar för att ta tillvara de erfarenheter som kunnat dras i utredningen.

Ärendet har gått på internremiss till Södertörns Brandförsvarsförbund (SBFF) som i sitt remissvar i allt väsentligt stödjer utredningens förslag men framhåller också några invändningar. Även natur- och byggnadsförvaltningen har fått internremissen. De har inga invändningar mot resultaten i utredningen och bedömer att det ligger utanför klimat- och stadsmiljönämndens ansvarsområde.

Kommunstyrelsens förvaltning är, liksom SBFF, positiv till det mesta av betänkandet och är av åsikten att om dessa förslag genomförs kommer den samlade förmågan att hantera stora skogsbränder i framtiden att öka.

Värt att poängtera som viktigt för att kunna uppnå önskad effekt är:

1. Att begreppet systemledning bör förtydligas och kravställas. Att kommunens räddningstjänst är ansluten till en fungerade systemledning är av yttersta vikt för att säkra en ökad framtida förmåga för att hantera alla omfattande och komplexa insatser.
2. Att en fortsatt funktionell förmåga till nationell samordning och övertagande av räddningsinsats fortfarande är viktigt trots att starkare regioner som mer sällan behöver stöd av andra skapas.
3. Att en lösning för att säkerställa en oberoende tillsyn, av den del som gäller att bedriva räddningsinsats enligt LSO samt tillhandahålla nationella resurser, som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) föreslås få en större roll inom.

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

3 juni 2019

Paragraf

§ 21

Diarienummer KS-2019/431.109

Det är svårt att förutse om förslaget kommer att få några negativa ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Om så blir fallet förutsätter förvaltningen att staten kommer att kompensera kommunerna för detta.

Beslutet delges

Justitiedepartementet

Södertörns Brandförsvarsförbund